

PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY

miesięcznik dla wydawców, księgarzy, antykwarzów,
jako też czytających i kupujących książki.

Wychodzi w Krakowie 1go każdego miesiąca w objętości $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ arkusza. Przedpłata wynosi: rocznie 1 zlr., z przesyłką 1 zlr. 24 cnt.; $\frac{1}{2}$ rocznie 50 cnt., z przesyłką 62 cnt.; $\frac{1}{4}$ rocznie 28 cnt., z przesyłką 34 cnt.; miesięcznie 10 cnt., z przesyłką 12 cnt. — Oplata od Ogłoszeń za każdą $\frac{1}{10}$ część strony 50 cnt., za całą stronę czyli 61 wierszy petytowych 5 zlr.

Prenumeratę w gotówce i wyraźnie pisane ogłoszenia przysyłać należy najdalej do 20 każdego miesiąca albo do księgarni Gebethnera i Sp. w Krakowie, albo wprost do redaktora Przewodnika bibliograficznego.

V.

NOWOŚCI.

7.

Kraków, 1 lipca 1882.

ABRAHAMOWICZ Adolf. Vis-à-vis, frazszka sceniczna w jednym akcie. Lwów, nakł. autora, druk. Gazety nar., 1882, w 8ce, str. 12. 30 cnt.

ADAMKIEWICZ Alb. dr. prof. Die Blutgefäße des menschlichen Rückenmarkes, I Theil: Die Gefäße der Rückenmarksubstanz (Institut für experimentelle Pathologie der k. k. Universität Krakau. — Aus Sitzungsberichten der k. Akademie der Wissenschaften). Wien, Gerold's Sohn, 1882, w 8ce, str. 34 i 6 tablic litogr.

AIMARD Gustaw. Mściciele, powieść, przekład z francuskiego J. B. Śl., tom I i II. Warszawa, nakł. i druk. A. Pałajewskiego, 1881, w 8ce małej, str. 298 i 1 nl., 358 i II. 1 rubel.

Akt oskarżenia przeciw Oldze Hrabarowej i towarzyszom o zbrodnię zdrady stanu (po polsku i po niemiecku. — Dodatek do nr 132 Gazety lwowskiej). Lwów, druk. Gazety lwowskiej (?), 1882, fol. wielkie, str. 19.

Archiv für slavische Philologie, unter Mitwirkung von A. Brückner, A. Leskien und W. Nehring herausgegeben v. V. Jagić, VI Band 2 Heft. Berlin, Weidmannsche Buchhandlung, 1882, w 8ce, str. 159—318.

Na str. 159—184: Über den Einfluss der altéechischen Sprache und Literatur auf

die altpolnische, IV: Die Sophien-Bibel, von W. Nehring; str. 184—215: Anecdota palaeopolonica, von A. Kalina; str. 216—223: Pripegala, von A. Brückner; str. 270—272: Litauische Volkslieder, gesammelt von A. Leskien und K. Brugman, angezeigt von A. Brückner; str. 273—278: Istorija slawjanskich literatur von Pypin und Spasowicz, angez. von Tieftrunk; str. 284—287: Litauisch te, slavisch ts, ats, von V. Jagić.

Ateneum, pismo naukowe i literackie, pod redakcją P. Chmielowskiego, zeszyt czerwcowy r. 1882. Warszawa, wydawca W. Spasowicz, druk. K. Kowalewskiego, w 8ce większej, str. 387—578.

Treść: Reprezentacya polska w zimowej kadencyi sejmu Rzeszy niemieckiej i sejmu pruskiego, przez J. P. (str. 387—406); Z. Ławicz i jego koledzy, przez E. Orzeszkową (c. d., str. 407—429); Wacław Potocki jako autor Wojny chocimskiej, przez Br. Chlebowskiego (dok., str. 430—474); Wspomnienie o Janie Draperze, przez S. Wiśniowskiego (str. 475—489); Rodzina Łaskich w XVI wieku, I. J. Łaski, przez W. Zakrzewskiego (dok., str. 490—524); O zdolności ruchu u roślin, przez A. Wrzesniowskiego (str. 525—548); Z pamiętników L. Dembowskiego (c. d., str. 549—564); Rozbiory i sprawozdania: 1. E. Orzeszkowej Z różnych sfer, 2. Ad. Mickiewicza Soczinienia; Wrażenia literackie.

B. N. ks. Nabożństwo do N. P. Maryi nieustającej pomocy, z niemieckiego przetłómaczył X. N. B., wydanie wtóre,

Wrocław, nakł. Fr. Goerlicha, 1881, w 16ce, str. 80 i rycina. 30 fenig.
 — Nabożeństwo do Najśw. serca Jezusa i do najdroższej krwi jego, według niemieckiego opracował X. N. B. wyd. wtóre. Wrocław, nakł. Fr. Goerlicha, czeinkami R. Nischkowskiego, 1882, w 16ce, str. 104 i rycina. 40 fenig.

BAUCH Gustav dr. Das Leben des Humanisten Antonius Niger. Zeitschrift des Vereins für Geschichte und Alterthum Schlesiens, tom XVI z r. 1882, Breslau, w 8ce, str. 180—219.

— Die Kanzlei Herzog Heinrichs V von Breslau. Tamże, 1882, w 8ce, str. 253—265.

BERGER Józef. Rodzina kaktusów, opisana i w systematycznym porządku przedstawiona, z dodaniem wiadomości o hodowli i pielęgnowaniu tych roślin. Warszawa, nakł. i druk. J. Bergera, Gebethner i Wolff, 1882, w 8ce małej, str. VIII, 233, III i 24 drzeworytów. 1 rubel 50 kop.

Biblioteka najcenniejszych utworów literatury europejskiej pod kierunkiem redakcyi Kłosów, zeszyt majowy 1882. Warszawa, nakł. i druk. S. Lewentala, w 8ce, str. 769—870 i 49—96.

Trzęść: Dzieje literatury powszechnęj, tom I ark. 50—56; Sartor Resartus, przez T. Carlyle'a, ark. 4—6.

— warszawska, pismo poświęcone naukom, sztukom i przemysłowi, pod redakcyą J. K. Plebańskiego, zeszyt czerwcowy r. 1882. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Bergera, w 8ce, str. 341—510.

Trzęść: O kierunkach nowszęj literatury polskięj, przez Wł. Nehringa (str. 341—359); U stóp Piennin, przez autora wycieczki w Czorsztyńskie, wspomnienia z podróży odbyty w r. 1880 (str. 360—374); Pogląd na historyczny rozwój idei postępu, przez L. Żychlińskiego (c. d., str. 375—398); Pod wyrokiem, przez K. Kraszewskiego (c. d., str. 399—416); Pogląd na prace naszych rzeźbiarzy, studyum krytyczne, przez K. Matuszewskiego (str. 417—428); O edukacyi naszych córek, gawęda pedagogiczna, przez R. B. (str. 429—447);

Kronika paryska; Przegląd piśmiennictwa: 1. F. Gregoroviusa Athenais, przez J. Gnatowskiego, 2. A. R. Wallace'a Island, przez F. Czernego, 3. J. Turczyńskiego Mojmir, przez R. B.; Wiadomości bieżące; Nekrologie.

BILLROTH Th. dr. O pielęgnowaniu chorych w domu i w szpitalu, przekład z 2go wydania niemieckiego. Warszawa, nakł. Kroniki lekarskiej, druk. M. Ziemkiewicza i W. Noakowskiego, 1882, w 8ce, str. XII i 281. 1 rubel.

BITWA Szymon. Listy z Podhala tatrzańkiego. Lwów, nakł. redakcyi Gazety wiejskiej, druk. Dziennika polskiego, 1882, w 16ce, str. 33 i 1 nl. 20 ent.

Cały dochód przeznaczony na pomnożenie funduszu gimnazyalnego w Nowym-targu.

BORKOWSKI Jerzy Sew. hr. Dunin. Spis nazwisk szlachty polskięj, zeszyt I (A—J). Lwów, nakł. K. Łukaszewicza, druk. J. Czaińskiego w Samborze, 1882, w 8ce, str. 138. 3 złr. 60 ent. za całość.

BORUCKI Maksymilian. Ziemia kujawska pod względem historycznym, geograficznym, archeologicznym, ekonomicznym i statystycznym, zeszyt I. Warszawa, nakł. i druk. H. Neumana, 1882, w 4ce, str. XVIII i 22. 3 ruble za komplet.

BRODZIŃSKI K. Pieśni rolników (Biblioteka Mrówki, tom 155). Lwów, Księgarnia polska, druk. Gazety nar., (1882), w 16ce, str. 91 i 3 nl. 20 ent.

BRUNNER Mik. dr. O tak zwanym magnetyzmie zwierzęcym czyli o hypnotyzmie i t. z. zjawiskach magnetycznych. Warszawa, druk. S. Orgelbranda synów, 1882, w 8ce małej, str. 124. 75 kop.

BUSZEK J. dr. fizyk. Porównanie trwania życia ludności chrześciańskiej i żydowskiej, zmarłej w Krakowie od r. 1859 — 1880 (Odbitka ze Zbioru wiadomości do antropologii krajowej, tom VI dział 2). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 77.

Catalogus universi cleri archidiece-sis Leopoliensis ritus armeni a. 1882. Leopoli, typogr. ludowa, 1882, w 8ce, str. 33 i 2 nl.

CZARNIECKI K. Zdzia. Herbarz polski podług Niesieckiego treściwie ułożony i wypisami z późniejszych autorów, z różnych akt grodzkich i ziemskich, z ksiąg i akt kościelnych, oraz z dokumentów familijnych powiększony, tom I (A — K.). Gniezno, nakł. autora, druk. J. B. Langiego, 1875/81, w 8ce, str. VII, XXXV i 858.

Czasopismo Towarzystwa aptekarskiego, pod redakcją dra M. D. Wąsowicza i prof dra Br. Radziszewskiego, nr. 11 i 12 z 1 i 15 czerwca. Lwów, druk. J. Dobrzańskiego i K. Gromana, w 8ce, str. 191—196 i 197—212.

Tręść: Łatwy sposób wykazania obecności rtęci w płynach, według prof. Merget'a (11); O elektrycznym działaniu ustroju ludzkiego, w szczególności reki, na przedmioty martwe, przez dra J. Ochorowicza (11); O zachowaniu się olei i tłuszczów wobec niektórych odczynników chemicznych, przez dra M. D. Wąsowicza (12); Sól karlsbadzka, według prof. Harnaeka przez M. D. W. (12); Ulepszony drobnowidz, według M. W. Bergera (12); O wodzie czerwonowej we wsi Chojne, przez dra Mayzla (12); Kronika chemiczno-farmaceutyczna, przez Br. L.; Sprawy zawodu aptekarskiego.

DACIOG. Gospodarskie notatki i opowiadania, czerpnięte z dzieł Justusa Liebiga, Rozenberg - Lipińskiego, Lehra, Sowietowa i własnej trzydziestoletniej praktyki. Warszawa, druk. J. Sikorskiego, 1882, w 8ce, str. 43. 30 kop.

DARGUN Lotar dr. O pokrewieństwie przez same tylko matki u dawnych Germanów (Odbitka z tomu XV Rozpraw Wydziału filozof.-histor. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 101.

DAWID Wincenty. Krótka gramatyka polska, wydanie piąte pomnożone i poprawione. Warszawa i Lublin, nakł. autora, T. Paprocki w Warszawie, J. Szymoński w Lublinie, druk. Wł. Kos-

sakowskiego w Lublinie, 1882, w 8ce, str. III, 1 nl. i 165. 40 kop.

DWORSKI Tadeusz dr. Szczawnica, ilustrowany przewodnik oraz podręcznik dla chorych udających się tamże, wydanie drugie poprawne i powiększone. Przemysł, nakł. Jeleniów, czeionkami S. F. Piątkiewicza, 1882, w 16ce, str. VII, 1 nl., 124, 7 rycin i 3 karty. Opr. 1 zhr.

DZIEDUSZYCKI Izidor dr. Patriotyzm w Polsce po rok 1815, trzy odczyty, miane w sali radnej w Krakowie. Kraków, K. Bartoszewicz, druk. W. Korneckiego, 1882, w 8ce, str. 83 i 1 nl. 60 cnt.

Dzieje literatury powszechniej z ilustracyami, tom I: Dzieje literatury starożytnej, opracowane przez J. A. Świącieckiego, T. Krasnosielskiego, I. Radlińskiego, K. Kaszewskiego i F. Łagowskiego (Biblioteka najcenniejszych utworów). Warszawa, nakł. i druk. S. Lewentala, 1880 (1882), w 8ce, str. XIV, 870 i 1 nl., z rycinami w textcie. 3 ruble.

Literatura chińska, indyjska, egipska, babilońsko-asyryjska, hebrajska, perska, grecka i rzymska; wstęp pióra dra P. Chmielowskiego.

Elementarz najnowszy języka polskiego, ułożony według najpraktyczniejszych zasad, ed. piąta. Warszawa, nakł. J. Breslauera, druk. Wł. Szulca i Sp., 1882, w 16ce, str. 31 i 1 nl. 6 kop. = 12 grp.

— nowy dla dzieci. Częstochowa, nakł. i druk. M. Stochelskiego, Warszawa, Gebethner i Wolf, J. Kaufmann, (1882), w 16ce, str. 32. 5 kop.

— polsko-ruski, z dodaniem ruskiego wzorku, wyd. siódme. Warszawa, nakł. J. Breslauera, druk. W. Szulca i Sp., 1882, w 16ce, str. 30 i 2 nl. 10 kop.

ENGESTROEM Wawrz. BENZELSTJERNA hr. Kilka słów o Edwardzie Rastawieckim i o rzeczywistém znaczeniu naszej galeryi narodowej w Poznaniu, odczyt miany w Towarzystwie prze-

- mysłowém dnia 20 lutego 1882 (Odbitka z Dwutygodnika dla kobiet). Poznań, druk. J. L. Kraszewskiego (dr. W. Łebński), 1882, w 8ce, str. 33.
- FINKEL L.** Stanisław Lukas, wspomnienie pośmiertne (Odbitka z Gazety lwowskiej). Lwów, 1882, w 8ce małej, str. 8.
- FREDEO J. A.** Doctor Müller, Schwank in einem Aufzuge, Prüfe, wer sich ewig bindet, dramatisches Sprichwort, nach dem Polnischen des Grafen . . . von Wilhem Lange (Universal-Bibliothek, Nro 1596). Leipzig, Ph. Reclam jun., (1882), w 16ce, str. 71. 20 fenig.
- GAWALEWICZ Maryan.** Na estradzie, scena humorystyczna bez odslony, oryginalnie napisana; Ach panie! wolny przekład z E. Gondinet'a Ah monsieur. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. J. Ungra, 1882, w 16ce, str. 32. 30 kop.
- GRUENHAGEN C.** Die Zeit Herzog Heinrichs III von Schlesien - Breslau 1241/66. Zeitschrift des Vereins für Geschichte und Alterthum Schlesiens, tom XVI z r. 1882, Breslau, w 8ce, str. 1—32.
- Abfall der polnischen Landschaften; Neugründung Breslaus; Bruderzwiste; Erste Sonderung Schlesiens von Polen in kirchlichen Dingen; Aussetzung schlesischer Städte zu deutschem Recht.
- Über die Chronologie des letzten Kreuzzugs König Johans gegen die Lithauer 1345. Tamże, 1882, w 8ce, str. 266—272.
- Gry i zabawy dla młodzieży.** Warszawa, nakł. J. Kaufmana, Częstochowa, druk. M. Stochelskiego, (1882), w 8ce małej, str. 142 i V. 60 kop.
- GWIAZDOMORSKI dr.** Listy z Paryża (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 25.
- HERTZ Karol dr.** Kurs geometrii zastosowany do użytku szkół męskich i żeńskich: 1. Planimetrya (Biblioteka nauk matematycznych, I). Warszawa, nakł. Lesmana i Świszczowskiego, druk.
- J. Goldmana, 1882, w 8ce, str. VIII i 167. Opr. 1 rs. 20 kop.
- HIPLER Fr. dr.** Die Vorläufer des Nikolaus Copernicus, insbesondere Celio Calcagnini (Sonder-Abdruck aus den Mittheilungen des Copernicus-Vereins, Heft IV). Thorn, Verlag und Druck von E. Lambeck, 1882, w 8ce, str. 49—80, z drzeworytem.
- Historya o dwóch siostrach, zawistnych szczęścia młodziej siostry.** Warszawa, nakł. J. Breslauera, druk. W. Dębskiego, 1882, w 8ce małej, str. 56. 15 kop. = 1 złp.
- HUBE R. v.** Zur Beleuchtung der Schicksale des sogenannten syrisch-römischen Rechtsbuches. Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte, Weimar, 1882, w 8ce, tom III zeszyt 1 str. 17—21.
- HULEWICZ Jan Marcelli.** Drobne prace, drukowane jako rękopis dla rodziny. Kraków, druk. związkowa, 1882, w 8ce małej, str. 250 i 1 nl.
- J. Antoni dr.** Opowiadania historyczne, serya trzecia tom I i II. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 8ce, str. 268 i 2 nl., 269 i 1 nl. 3 ruble.
- I: Karol Prozor, ostatni oboźny litewski; Antoni Nowina Złotnicki; Benedykt z Drozdów Nowina Hulewicz; Dyzma Bończa Tomaszewski; Straszny Józef; Czartoryscy i Repnin; — II: Tron książęcy za kobietę; Jak się żyło na kresach ukraińskich przed inkursją kozacką; Jeden z wielu; Gospodarstwo naszych prababek; Niemierzyce.
- JAKIMENKO Borys.** Kraszanka za kraszanku, Pantelejmonu Kuliszu posłanie, druhaja odbitka, popożnena obrazkami z posłania halyckim sobratiam. Lwiw, nakł. i typom I. Dóbrzańskoho i K. Gromana, 1882, w 16ce, str. 31. 25 cent.
- JANICKI S.** Die verschiedenen Methoden zur Verbesserung der Schiffbarkeit von Flüssen in Deutschland, Frankreich, Russland etc., bearbeitet und mit Zusätzen versehen von Baumeister Klött.

Hannover, Kniep, 1882, w 4ce, str. IV, 60, 2 litogr. i drzeworyty w textcie. 3 marki 50 fenig.

K. F. Książę Bismarck jako mowca, napisał F. K. (Odbitka z Biblioteki warszawskiej). Warszawa, E. Wende i Sp., druk. J. Bergera, 1882, w 8ce, str. 126 i 1 nl. 1 rubel 20 kop.

K. K. ks. Narzekanie i płacz ojców świętych, tłumaczenie z niemieckiego przez X. K. K., wyd. siedmnaście. Warszawa, nakł. J. Breslauera, druk. W. Dębskiego, 1882, w 8ce małej, str. 172 i 1 nl. 40 kop. = 2 złp. 20 gr.

KABAT Maurycy dr. prof. O dowodach w procesie cywilnym, z uwzględnieniem nowszych reform ustawodawczych. Lwów, nakł. wydawcy, druk. W. Manieckiego, 1882, w 8ce, str. 5 nl. i 268.

KANTECKI Klemens. Die neapolitanischen Summen, ein historischer Essay, aus dem Polnischen übertragen von Raphael Löwenfeld, autorisirte Übersetzung. Posen, Verlag von Jolowicz, Druck von Fr. Chocieszyński, 1882, w 8ce, str. 1 nl., 256 i 3 nl. 4 marki.

KARASOWSKI Maurycy. Fryderyk Chopin, życie, listy, dzieła, tom I i II. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 8ce, str. 260 i 2 nl., 273 i 3 nl. 3 ruble.

KARPIŃSKI Fr. Pieśni nabożne (Biblioteka Mrówki, tom 11). Lwów, Księgarnia polska, (1882), w 16ce, str. 32. 10 cent.

Kartusz, sławny bandyta we Francyi, jego życie występne i przypadki. Warszawa, nakł. J. Breslauera, druk. W. Szulca i Sp., 1882, w 8ce małej, str. 39. 15 kop. = 1 złp.

KASPAREK Fr. dr. O wydawaniu przepisów, uchwały Akademii prawa międzynarodowego, zapadłe w Oxfordzie we wrześniu 1880, podał ze wstępem i uwagami . . . . prof. Uniw. Jag. (Odbitka z Przeglądu sąd. i adm.). Lwów, druk. ludowa, 1882, w 8ce, str. 84. 50 cent.

KLUGER Wład. Sprawozdanie techniczne z obecnego stanu sprawy wodociągowej m. Krakowa, z polecenia komisyi wodociągowej. Kraków, nakł. autora, druk. Czasu, 1882, w 8ce, str. 80 i mapa w 4ce.

Drukowane jako rękopis w 130 exempl.
KOBYLIŃSKI G. de. De a, i, y vocalium apud Homerum mensura, caput I, dissertatio inauguralis. Königsberg, Beyer, 1882, w 8ce, str. 33. 1 marka 20 fenig.

KOCHANOWSKI Jan. Dzieła, tom I (Wydawnictwa K. Bartoszewicza, tom VI). Kraków, nakł. K. Bartoszewicza, druk. A. Kozińskiego, 1882, w 16ce, str. 241 i 1 nl.

KOLUMNA Zygmunt. Ostatnie dwadzieścia lat Krakowa i trzech jego burmistrzów (Odbitka z Kalendarza A. Nowoleckiego na r. 1882). Kraków, nakł. Wydawnictwa czytelników ludowych, druk. W. Korneckiego, 1882, w 8ce, str. 126 i sześć portretów. 50 cent.

KONDRATOWICZ L. Mołczanie poeta, iz . . . . . poświadcza jej siła mojej siemcy, Omulewskij. Dzieło petersburskie, nr. 4 z r. 1882, w 8ce, str. 90—93.

— Iz Syrokomli, W. N—aja. Wiestnik Jewropy z maja r. 1882, Petersburg, w 8ce, str. 290—296.

Sielskij skripacz; Serdecie i rozum; Aist; W głuszy; Soniet; Staryj dub, otrywok.

Kosmos, czasopismo polskiego Towarzystwa przyrodników imienia Kopernika, pod redakcją prof. dra Br. Radziszewskiego, zeszyt V z r. 1882. Lwów, I związkowa druk., w 8ce, str. 161—196.

Treść: Wyciąg z protokołów Towarzystwa; Najnowsza teoria powstawania środkowej warstwy zarodkowej, mesoderma, u zwierząt, przez J. Nusbauma (str. 165—177); Wyniki niektórych doświadczeń fizycznych, przez L. J. Bodaszewskiego (str. 177—182); Studya geologiczne we wschodnich Karpatach, przez R. Zuberę (c. d., str. 183—190); Kronika naukowa, przez Br. Lachowicza i J. Frühlinga; Wiadomości bieżące.

KOTEUBAJ H. Patologo-anatomicznej skija izsledowanija okołusznoj i pod-

- czelustnoj żelaz posle pieriewiazki ich wywodnych protokow, dissertacija na stepien magistra wietierinarnych nauk wietierinarnago wracza (Iz patologiczno-anatomiczeskago kabineta warszawskago impieratorskago Uniwersitietu). Warszawa, 1882, w 8ce, str. 2 nl., 45, 2 nl. i 2 tablice rysunkow.
- Autor syn św. p. wydawcy „Galeryi nieświeskiej“.
- KOZIEBRODZKI** Władysław hr. Komedye jednoaktowe, serya I, wyd. nowe przejrzone przez autora. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i S., 1882, w 8ce małej, str. III, 334 i 1 nl. 2 rub.
- Mile zlego poczutki; Zawierucha; W jesieni; Po ślubie; Stryj przyjechał.
- KRASINSKI** hr. Hubert dr. Udział Czechów w rozwoju oświaty i nauki lekarskiej w dawniej Polsce, mowa mianowana na zjeździe przyrodniczo-lekarskim w Pradze czeskiej d. 28 maja 1882 r. (Na pamiątkę braciom Czechom autor). Kraków, nakł. autora, druk. związkowa, 1882, w 8ce, str. 24.
- KRASZEWSKI** J. I. Na tułactwie, obrazy współczesne, trzy tomy w jednym. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. Wieku, 1882, w 8ce małej, str. 178, 178 i 184. 1 rub. 50 kop.
- Pułkownikówna, historia prawdziwa z czasów saskich, tom I i II. Warszawa, nakł. M. Orgelbranda, druk. S. Orgelbranda synów, 1882, w 8ce małej, str. 165 i 165. 2 ruble.
- Slaměná vdova, dramatická fraška v 1 dějství, z polského přeložil Ferd. H. Čáslavský (Divadlo besední, sv. XVI). Praha, J. Mikuláš & Co., 1882, w 16ce, str. 36. 10 ent.
- KRASZEWSKI** J. I. i **ZALESKI** K. Rodzina, dramat w pięciu aktach (Odbitka z Biblioteki warszawskiej). Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Bergera, 1882, w 8ce, str. 74. 75 kop.
- KRUPA** J. Zapiski bryologiczne (Odbitka z tomu XVI Sprawozdań Komisji fizyograficznej Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 45.
- KULCZYŃSKI** Władysław. Opisy nowych gatunków pajaków z Tatr, Babięj góry i Karpat szląskich (Odbitka z tomu VIII Pamiętnika Wydziału matemat.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 4ce więk-szej, str. 40.
- Spinnen aus der Tatra und den westlichen Beskiden. Krakau, Universitäts-Buchdruckerei, 1882, w 8ce, str. 34.
- LECH** Bronisław. Ludzie bez jutra, szkice satyryczne. Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 8ce małej, str. 267 i 2 nl.
- LELIWA** Ludwik Piotr. Jan Sobieski i jego wiek, dzieło napisane na dwuwiekową rocznicę oswoobodzenia chrześcijaństwa i Wiednia przez J. Sobieskiego, tom I. Kraków, nakł. i druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 8ce małej, str. 281 i 1 nl.
- LEO** pp. XIII. Dilecto filio Josepho Nicolao Antonio Martino a Allodeim Mlodecki, dynastae de Koszowata. Saint-Ouen, imp. Chaix, (1882), w 4ce, str. 2.
- ŁOŚ** Alfred hr. Podręcznik dla właścicieli małych lasów. Kraków, nakł. autora, druk. związkowa, 1882, w 8ce małej, str. 1 nl. i 156. 1 zhr.
- ŁUBIŃSKI** Józef. Nabożeństwo katolickie na wszystkie niedziele, święta uroczyste i kościelne, wyd. czwarte. Kraków, nakł. dra W. Miłkowskiego, związkowa druk., 1882, w 16ce małej, str. 423 i XXII.
- MAJKOWSKI** J. dr. Sprawozdanie lekarskie o chorych leczonych u zdrojowiska w Busku w r. 1881. Warszawa, druk. H. J. Rundo, 1882, w 8ce, str. 15.
- MAKUSZEW** W. Uczenie A. Towianskiego, pociemuszczestwieńno socialno-politiczeskoje. Sławianskij jezegodnik, wypusk V z r. 1882, Kijów, w 8ce, str. 95—131.

MARKGRAF H. und FRENZEL O. Breslauer Stadtbuch, enthaltend die Rathslinie von 1287 ab und Urkunden zur Verfassungsgeschichte der Stadt, namens des Vereins für Geschichte und Alterthum Schlesiens herausgegeben von . . . . (Codex diplomaticus Silesiae, XI). Breslau, J. Max et Comp., 1882, w 4ce, str. LXI, 256 i chromolitogr. herb miasta z r. 1530. 7 marek.

MARKIEWICZ Stanisław dr. Chcemy mieć letnie kolonie dla ubogich dzieci (Odbitka z Gazety warszawskiej). Warszawa, druk. M. Ziemkiewicza i W. Noakowskiego, 1881, w 16ce, str. 24. 30 kop.

MARRENÉ (MORZKOWSKA) Walerya. Augusta, powieść. Warszawa, wydawnictwo A. Wiślickiego 44 i 45, druk. Przeglądu tygodniowego, (1882), w 16ce, str. 131. 24 kopijek.

MATUSIAK Szymon. Z pieśni i opowiadań Lasowiaków (Odbitka z Przeglądu akademickiego). Kraków, G. Gebethner i Sp., druk. związkowa, 1882, w 8ce, str. 24. 30 cnt.

MICKIEWICZ Adam. Des origines slaves. Paris, lib. du Luxembourg, imp. Noblet, 1882, w 18ce, str. 57.

MILEWSKA Aniela. Sieroce dzieje, powieść, tom I i II. Lwów, nakł. i druk. K. Piłlora, 1882, w 16ce, str. 166 i 220. 1 zhr. 60 cnt.

Misyse katolickie, czasopismo ilustrowane miesięczne pod redakcją ks. M. Mycielskiego, zeszyt z 15 czerwca 1882. Kraków, druk. Czasu, w 4ce, str. 121—144 z rycinami.

Trześć: Misyse dolnego Konga; Wycieczka do Eskimosów, dziennik podróży o. Petitot; Nowa Kaledonia (c. d.); Uwieszenie i oswobodzenie biskupa Riedla (c. d.); Wiadomości bieżące z misyi.

MŁODECKI I. hr. Wspomnienia z Loretto. Lwów, nakł. autora, I związkowa druk., 1882, w 4ce większej, str. 8.

MUELDNER Henryk. Najnowszy dokładny plan kr. gł. miasta Krakowa wraz z przedmieściami. Kraków. nakł. H. Müldnera, druk. Czasu, (1882),

w 16ce, str. 7, 1 nl. i kolorowany plan miasta w wielkiem fol., rysowany przez M. Dąbrowskiego, litogr. u M. Salba. 60 cnt.

Na przepade imię, kartki z nieskończonej tragedyi, przez * * *. Kraków, nakł. i czcionkami druk. związkowej, 1882, w 8ce, str. 36.

Niwa, dwutygodnik poświęcony sprawom społecznym, naukowym i literackim, pod redakcją M. Godlewskiego; zeszyt z dnia 15 maja 1882. Warszawa, druk. Wł. Dębskiego, w 8ce, str. ?

Nie miał przyjemności redaktor „Przewodnika bibliogr.“ zeszytu tego oglądać.

— Toż, zeszyt z 1 czerwca 1882. Tamże, w 8ce, str. 841—920.

Trześć: Kartka z dziejów wieku XVI, przez B. Kalickiego (str. 841—867); Hold pruski Matejki, przez M. Sokolowskiego (str. 868—881); Sady przysięgłych w gubernii podolskiej, przez K. P. (str. 882—898); Przegląd artystyczny i literacki: 1. T. Hodięgo Pan Słepy Paweł, 2. E. Orzeszkowej Sylwek Cmentarnik, przez Ładę; Ruch naukowo-literacki: A. Wrotnowskiego Ceny cukru, przez A. D.; Miscelanea.

NOWICKI M. dr. Krainy rybne Wisły (Odbitka z Reformy). Kraków, druk. związkowa, 1882, w 8ce małej, str. 16.

NOWOSIELSKI Teofil. Historia polska dla dzieci treściwie napisana, ozdobiona w texcie dwunastoma portretami znakomitszych królów polskich. Kraków, nakł. L. Bajera, druk. związkowa, 1882, w 8ce małej, str. X i 86. 60 cnt.

NOWOSIELKI T. i ILNICKA M. Dzieje Polski w obrazkach, wierszem i prozą dla dzieci napisane, z dodaniem historyi i geografii dawniej Polski treściwie zebranej, z licznymi drzeworytami w texcie rysunku pp. Fałata, Gersona, Kossaka, Krzesza, Pilatego, Tegazza, wycinanymi w drzeworytu A. Napierkowskiego w Krakowie (Ilustrowany skarbiec polski dla dzieci, I). Kraków, nakł. L. Bajera, druk. związkowa, 1882, w 8ce małej, str. 86. 1 zhr. 80 cnt.

ORZESZKOWA Eliza. O Żydach i kwestyi żydowskiej (Wydawnictwa E. Orzeszkowej i Sp., XX). Wilno, E. Orzeszkowa i Sp., Warszawa, druk. J. Ungera, 1882, w 8ce, str. 104. 70 kop.

— Sierienkaja idilija, powieść, pierwowid s polskago. Russkaja myśl, nr. IV z r. 1882, Moskwa, w 8ce, str. 256—314.

Sielanka nierózowa.

OSMAŃSKI M. Starohradská kapele čili bůh spravedlivých neopusti, povídka pro mládež a její přátele, dle . . . . vzdělal F. B. Žilovický, k tisku upravil K. Buliř, učitel (Spisy pro mládež, č. 28). Praha, B. Stýblo, 1882, w 8ce małej, str. 72 i rycina kolor. 22 cnt.

OSTROWSKI K. Judasz i Magdalena czyli rozpacz i nadzieja, tragedia w trzech aktach. Paris, libr. Sandoz et Thuillier, imp. Jouaust, 1882, w 18ce, str. 132.

OTWINOWSKI Konstanty ks. S. J. Wiadomość o wydaniach Żywotów księdza Piotra Skargi Societatis Jesu (Odbitka z tomu X wydania 24 Żywotów Skargi). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 8ce małej, str. 15.

Pamiętnik Akademii umiejętności w Krakowie: Wydział matematyczno-przyrodniczy, tom VII. Kraków, nakł. Akademii umięj., druk. Uniw. Jag., 1882, 4ce więkšej, str. 1 nl., 203 i 7 tablic litogr. 7 zhr.

Tręć: Przyczynok do anatomii patologicznej wątroby, przez prof. Wł. Brodowskiego (str. 1—14); O inwolucyi sześciu prostych, uważanych jako osi skrętów chwilowych, przez J. N. Frankego (str. 15—26); O kościach i czaszkach Ainosów, przez dra Iz. Kopernickiego (str. 27—68); O przekształceniach pewnych wielomianów jednorodnych drugiego stopnia, przez Wł. Kretkowskiego (str. 69—73); O kinetycznej równowadze elipsoidy nieobrotowej pod wpływem grawitacyi i sily odśrodkowej, przez dra L. Birkenmajera (str. 74—84); Narzędzia odżywece korzeniówki, przez dra Fr. Kamińskiego (str. 85—100); Studya nad oddychaniem roślin, przez dra Em. Godlewskiego (str. 101—140); O elektrycznych oscylacyach, przez dra K. Olearskiego (str. 141—157); O rozwiązywaniu

równań algebraicznych ogólnych za pomocą całek oznaczonych, przez Wł. Kretkowskiego (str. 158—163); O niektórych wzorach z rachunku różniczkowego, przez Wł. Kretkowskiego (str. 164—176); Teorya analityczna complexów śrub chwilowych, przez J. N. Frankego (str. 177—203).

— Towarzystwa tatrzańkiego, rok 1882, wydawnictw Towarzystwa tom VII (pośw. marszałkowi krajowemu, drowi M. Zyblikiewiczowi). Kraków, nakł. Towarzystwa, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 4ce, str. 1 nl., XLIV, 110, 9 nl. i 2 ryciny.

Tręć: Stan Towarzystwa i sprawozdania z czynności (str. I—XLIV); Tetry i Podhalanie, przez Ang. Wrześniowskiego (str. 1—53); Jaskinie gór naszych i wypadki osiągnięte z ich badań, przez G. Ossowskiego (str. 54—80); Czarny staw gąsienicowy pod Kościeleem, przez Eug. Dziewulskiego (str. 81—86); Excelsior, z Longfellowa przełożył El. . . y (str. 87—88); Spostrzeżenia fitofenologiczne w r. 1881, przez Dra W. Wierzbickiego; Materiały do znajomości ciepłoty źródeł tatrzańskich, zebrane w latach 1877/81 przez L. Świerża; O barometrycznych pomiarach wysokości, przez dra D. Wierzbickiego; Wyniki spostrzeżeń, dokonanych staraniem Towarzystwa w r. 1881, obliczone i zestawione przez dra D. Wierzbickiego.

PAWŁOWSKI Wit. Mich. Korwin. Bóg (wierszem). Warszawa, M. Orgelbrand, druk. S. Orgelbranda synów, 1882, w 16ce, str. 16. 30 kop.

PETELEŃZ K. J. dr. Walki Zulów i Boerów, obrazki myśliwskie z Afryki południowej, dla młodzieży podług dzieł niemieckich ułożył . . . . Kraków, nakł. J. M. Himmelblaua, druk. Fischera i Deutschera, 1881, w 8ce, str. 2 nl. 174, 3 nl. i 4 kolor. ryciny. Opr. 2 zhr.

Petrowicz otec, oboronytel naszoj św. wiry (Knyżocyki dla silskoho i mijskoho naroda, V). Lwiv, kosztom Komiteta dla wydawania knyżok dla naroda, druk. A. Wajdowiczowoj, 1882, w 16ce, str. 22, 1 nl. i kolor. obraz Matki boskiej ostrobramskiej. 8 cnt.

PIENIAŻEK Czesław. Co to we wsi być może (Wydawnictwo ludowe, tomik V). Lwów, nakł. Komitetu wydawnictwa dziełek ludowych, druk. A.

Wajdowiczowój, 1882, w 16ce, str. 38 i 1 nl. 8 cent.

PISEK dr. ze Lwowa. Najnowsze poglądy na chorobę Brighta (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 19.

PLUG Adam. Straka, přístěnkový obrázek, spisovatelem povolený překlad Jana Hudce, illustroval Vojtěch Gerson. Praha, Pospíšil, 1882, fol., str. 47 i 10 obrazów. 1 zlr. 80 cent.

POPIEL Antoni. Podręcznik do hodowli bydła rogatego, według najnowszych dzieł opracowany, tom I (poświęcony Jego Excelencyi hr. Alfredowi Potockiemu). Lwów, nakł. wydawcy, druk. Gazety nar., 1882, w 8ce, str. XV, 166 i 37 figur rysunków.

Posiedzenie publiczne Akademii umiejętności w Krakowie dnia 3 maja 1882 (Odbitka z Rocznika zarządu Akademii). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce małej, str. 26.

PRAWDOMOWSKI Bronisław. Kto z bogiem, bóg z nim. Lwów, nakł. i druk. J. Dobrzańskiego i K. Gromana, 1882, w 16ce, str. 59 i 1 nl. 50 cent.

PROCHASKA Antoni. Ostatnie lata Witolda, studjum z dziejów intrygi dyplomatycznej (poświęcone ks. biskupowi Łukaszowi Soleckiemu). Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 8ce, str. 5 nl., 346 i XXXII. 2 ruble 50 kop.

Przegląd akademicki, organ młodzieży polskiej, wydawany za staraniem Czytelni akademickiej w Krakowie pod kierownictwem dra J. Rostańskiego, rok II zeszyt 2. Kraków, druk. związkowa, 1882, w 8ce, str. 65—141.

Treść: Św. p. I. R. Czerwiakowski; Z pieśni i opowiadań Lasowiaków, przez Sz. Matusiaka (str. 66—87); Temata zadań konkursowych; Kronika i korespondencye; Bibliografia prac akademickich.

— lwowski, pismo dwutygodniowe, poświęcone sprawom religijnym, naukowym, literackim i politycznym pod redakcją ks. Edwarda Podolskiego,

zeszyt z dnia 1 czerwca 1881. Lwów, druk. ludowa, w 8ce, str. 579—622.

Treść: List ojca św. Leona XIII o zreformowaniu zakonu oo. Bazylianów (str. 579—592); Św. Kinga, przez St. Załęskiego (c. d., str. 593—601); Listy z Wiednia, przez ks. Z. Czerwińskiego; Listy z Rzymu; Ze świata katolickiego; Kronika.

— Toż, zeszyt z 15 czerwca 1882. Tamże, w 8ce, str. 624—666.

Treść: Św. Kinga i jej klasztor starosądecki, przez ks. St. Załęskiego (c. d., str. 624—638); Listy z Wiednia przez ks. Z. Czerwińskiego; Listy z Rzymu; Ze świata katolickiego; Kronika.

— polski pod redakcją St. Tarnowskiego, zeszyt czerwcowy 1882. Kraków, druk. Czasu, w 8ce, str. 327—503.

Treść: Hold pruski Matejki, przez St. Tarnowskiego (str. 327—349); Hold z r. 1525 i sekularyzacya Prus w dziejach Polski, przez J. Mycielskiego (str. 350—370); Pierwszy romantyk, napisał Aër (c. d., str. 371—401); Ubożenie włościan a wolność dzielenia ziemi, studjum ekonomiczne K. Langiego (str. 402—458); W sprawie dzielenia gruntów włościańskich, przez J. Popiela (str. 459—468); List otwarty J. Szujkiego do L. Bilińskiego o powodu broszury jego p. t. „Znamiona polityki narodowej i krajowej t. z. Stańczyków“ (str. 469—494); Przegląd polityczny; Nowe książki.

Przewodnik naukowy i literacki, pod redakcją Władysława Łozińskiego, zeszyt czerwcowy 1882. Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, w 8ce, str. 481—576.

Treść: Opat Paulmiers i dalsze stosunki polskie z ks. Saint Paul de Longueville, przez dra J. Szujkiego (str. 481—499); Początek publicystyki literackiej w Polsce, przez Rom. Pilata (str. 500—525); Udział Polaków i innych narodów w kolonizacyi Mazowsza pruskiego, przez dra W. Kętrzyńskiego (str. 526—543); Poglądy na powstawanie gór i łądów, przez prof. Wł. Boberskiego (str. 544—565); Dziennik ks. H. Kollataja, przez ks. I. Pułkowskiego (dok., str. 566—576).

— dla pobożnych pańników do cudownego obrazu N. P. Maryi w Cekmuntlu jako też i do innych miejsc pątnicznych. Wrocław, nakł. Fr. Goerlicha, czcionkami R. Nischkowskiego, 1882, w 16ce, str. 40. 20 fenig.

ROMANOWICZ Tadeusz. Polityka Stańczyków, odpowiedź na referat prof. dra

Leona Bilińskiego O stronnictwie Stańczyków (Przedruk z Reformy). Kraków, związkowa druk., 1882, w 8ce, str. 35.

ROSTAFIŃSKI J. dr. O czerwonym barwiku niektórych zielenic, jego znajdowaniu się w świecie roślinnym i stosunku do zieleni (Odbitka z tomu X Rozpraw Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 8.

SACHER-MASOCH. Der Hajdamak, Nouvelle. Leipzig, Morgenstern, 1882, w 8ce, str. 117. Opr. 2 marki 50 fenig.

SADOWSKI J. N. Stanisława z Libel-tów Łepkowska, wspomnienie pośmier-tne (Odbitka z Czasu). Kraków, druk. Czasu, 1882, w 8ce małej, str. 8.

SAHI-BÉJ. Ład boży, obraz z życia tureckiego (Biblioteka nowości, tom XXIII). Lwów, nakł. K. Łukaszewicza, druk. J. Czajńskiego w Samborze, 1882, w 8ce małej, str. 359. 2 złr.

SCHMITT Henryk. Rozbiór dzieła p. t. Dzieje Polski w zarysie przez M. Bobrzyńskiego, drugie znacznie zwiększone wydanie (Odbitka z Gazety krakowskiej). Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 16ce, str. 160.

SIENKIEWICZ Henryk. Či vinou, dramatický obraz v 1 jednání, z polštiny přeložil L. C. Frič, překlad spisovatelem autorisovaný (Divadlo slovanské, sv. X). Praha, Grégr a Dattel, 1882, w 8ce małej, str. 21. 14 cnt.

— W stepach, razskaz. Otieczestwiennyja zapiski, nr. IV z r. 1882, Petersburg, w 8ce, str. 365—408.

SIERADZKI Hieronim. Tablice do kalkulacyi i obliczania równowartości rubli, funtów szterlingów, franków i guldenów, podług notowań giełd berlińskiej, warszawskiej i petersburskiej, opracowane przez . . . . . urzędnika banku handlowego w Warszawie. Warszawa, druk. Al. Ginsa, 1882, w 8ce, str. 69 i 2 nl. 2 ruble.

SKARGA Piotr. S. J. Żywoty świętych starego i nowego zakonu na każdy dzień przez cały rok, wydanie dwudzieste czwarte, tom X październik. Kraków, nakł. ks. M. Mycielskiego T. J., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 8ce małej, str. 376 i 4 drzeworyty. Oprawne w płótno ang. 40 cnt. = 80 fenig.

Na str. 3—17: Wiadomość o wydaniach Żywotów ks. Piotra Skargi S. J.

ŚLIWKA Jan (syn). Krótka historia kościoła chrześcijańskiego, z osobliwszém uwzględnieniem reformacji, opracował i wydał . . . . . nauczyciel przy szkole ewangelickiej w Cieszynie. Cieszyn, nakł. E. Feitzingera, druk. H. Feitzingera i Sp. w Wiedniu i w Cieszynie, 1881, w 8ce, str. 98 i VI. Opr. 50 cnt.

SŁOWACKI Jul. Dzieła, tom V (Wydawnictwa K. Bartoszewicza, tom 9—10). Kraków, nakł. K. Bartoszewicza, druk. A. Kozińskiego, 1882, w 16ce, str. 263 i 1 nl.

SMOLEŃSKI Jul. ks. Kazania na wszystkie niedziele i święta uroczyste w roku, zastosowane do potrzeby i ducha czasu, napisał podług różnych najprzodniejszych współczesnych autorów niemieckich . . . . . tom I i II. Warszawa, druk. F. Czerwińskiego i S. Niemiery, 1881/82, w 8ce małej, str. VIII i 432, 8 i 419. 3 ruble.

SCENDERMAN R. Mazeppa oder der Todesritt durch die Wildniss, romantische Erzählung, 1—7 Heft. Berlin, Grosse, 1882, w 8ce, str. 168. Po 10 fenig. zeszyt.

SOKOŁOWSKI Maryan. Wystawa obrazów dawnych mistrzów, urządzona na rzecz Towarzystwa dobroczynności w Sukiennicach krakowskich w marcu 1882 r. (pośw. hr. Katarzynie z Branickich Adamowej Potockiej). Kraków, nakł. i druk. Czasu, 1882, w 8ce, str. 2 nl., 95 i 2 nl. 75 cnt.

Sprawozdanie z czynności Towarzystwa historyczno-literackiego od 1 kwie-

tnia 1881 do 1 kwietnia 1882 (Towarzystwo historyczno-literackie w Paryżu, XX. Paryż, Biblioteka polska, druk. Zabieźny, 1882, w 8ce, str. 14.

— komitetu Towarzystwa muzycznego warszawskiego za r. 1881. Warszawa, druk. J. Sikorskiego, 1882, w 8ce, str. 24.

— wydziału Stowarzyszenia akademickiego Ognisko w Wiedniu z czynności w r. 1880/81. Wiedeń, nakł. Ogniska, druk. H. Hoffmanna, 1882, w 8ce, str. 33 i 1 nl.

STOCKMANN Alexander. Ciechocinek pod względem lekarskim. Warszawa, E. Wende i Sp., druk. Ig. Zawiszewskiego, 1882, w 8ce, str. V i 10j. 75 kop.

Sześciwiersz na Hołd puski Przeznaczonego mściciela krzywd swęj ojczyzny, Matejki. Kraków, nakł. i druk. Wł. L. Anczyca i Sp., (1882), w 4ce, str. 1.

SZMIDT kanonik. Eustachiusz, powieść z pierwszych czasów chrześcijaństwa, z niemieckiego. Warszawa, nakł. J. Breslauera, druk. W. Dębskiego, 1882, w 8ce, str. 128. 20 kop. = 1 złp. 10 gr.

SZUJSKI Józef. List otwarty do Leona Bilińskiego z przyczyny broszury jego p. t. Znamiona polityki narodowej i krajowej t. z. Stańczyków (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, druk. Czasu, 1882, w 8ce, str. 28. 25 ent.

TALSKY Jos. Eine ornithologische Excursion in die Bezkyden. Neutitschein, Hölzel, 1882, w 8ce, str. 48. 40 ent.

TIETZE E. dr. Geologische Karte der Umgegend von Lemberg, aufgenommen 1880. Wien, Hölder, 1882, fol. wielkie chromolitogr., 1:75-000.

Twardowski mistrz, powieść z podań ludowych. Warszawa, nakł. J. Breslauera, druk. W. Szulca i Sp., 1882, w 16ce, str. 115. 30 kop.

VERNE Juliusz. Przygody trzech Rosyan i trzech Anglików w południowej Afryce, dzieło uwieńczone przez Akademię francuską, przełożył Wł. L. Anczyca, wydanie drugie. Warszawa, nakł. F. Hösicka, Kraków, druk. Wł. L.

Anczyca i Sp., 1883, w 8ce, str. 189, 1 nl. i 16 rycin.

Verordnungen für den Amtsbereich der galizischen k. k. Forst- und Domänen-Direction, I Band: Jahrgang 1873—1877. Rzeszów, Selbstverlag der k. k. Forst- und Domänen-Direction, Druck von J. A. Pelar, 1882, w 8ce, str. 507 i 8 nl.

WERNIC Henryk. Pogadanki o życiu popularny wykład nauki obyczajowej. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. J. Bergera, 1882, w 8ce małej, str. 77. 30 kop.

Wiadomości archeologiczne, spostrzeżenia lat ostatnich w dziedzinie starożytności krajowych: Czasy przedhistoryczne, IV. Warszawa, druk. S. Orgelbranda synów, 1882, w 8ce, str. 194, 3 tablice i ryciny w textcie. 2 ruble.

Treść: Poszukiwania w jaskini Mamuta, przez Jana Zawiszę (str. 1—30); Jeleń olbrzymi, przez tegoż (str. 31—39); O głowach tura znalezionych w Królestwie polskiem, przez Ant. Słóarskiego (str. 40—55); Mogiły w Sobanicach, przez dra L. Dudrewicza (str. 56—65); Wycieczka nad Świder, przez tegoż (str. 66—74); Cmentarzysko ciałopalne w Sikucinie, przez tegoż (str. 75—79); Wołyń i wykopaliska moszezanickie ze zbioru św. p. Ludwika Pawłowskiego, przez Z. Glogera (str. 80—98); Skorbieże, przez Kalixta Jagmina (str. 99—108); Cmentarzysko starożytne w Żarnówce, przez Tymot. Lunińskiego (str. 109—126); Cmentarzysko starożytne w Popowie, przez tegoż (str. 127—131); Żalnik w Stawiskach, przez tegoż (str. 133—136); Jaszczów pod względem archeologicznym, przez Natalią Kiecką (str. 137—150); Notatki archeologiczne, przez E. Stawskiego (str. 151—166); Ostatnie poszukiwania w jaskini Mamuta, przez J. Zawiszę (str. 167—175); Ościeńce rybitwie znalezione nad Uświąt, przez J. T. Lubomirskiego (str. 176—178); Wycieczki nad Wieprz, przez Józ. Przyborowskiego (str. 179—194).

— farmaceutyczne, wydawane staraniem i nakładem Towarzystwa farmaceutycznego warszawskiego pod redakcją J. Mrozowskiego, zeszyt III z marca r. 1882. Warszawa, druk. M. Ziemkiewicza i W. Noakowskiego, w 8ce, str. 65—136.

Na str. 65—79: Badanie piwa i piwa warszawskie, przez Br. Pawlewskiego; str. 93—99: Analiza spektralna zastosowana do chemii i farmacji, przez Z. Wawrzeńckiego; str. 99—120: Sprawozdanie z III zjazdu lekarzy i przyrodników polskich w Krakowie, przez dra M. D. Wąsowicza (dok.); str. 131—136: Apteka jako officina sanitatis w dawniej Polsce, przez E. Świączawskiego i K. Wendę (c. d.).

— Toż, zeszyt IV i V z kwietnia i maja r. 1882. Tamże, w 8ce, str. 137—200.

Na str. 137—140: Dochodzenie chemiczno-sądowe płam mózgowych, przez J. Mrozowskiego (c. d.); str. 178—185: Analiza spektralna zastosowana do chemii i farmacji, przez Z. Wawrzeńckiego (c. d.); str. 192—200: Apteka jako officina sanitatis, przez E. S. Świączawskiego i K. Wendę (c. d.).

Wieniec pamiątkowy półwiekowej rocznicy powstania listopadowego, obchodzonej 29 listopada r. 1880, zebrany pod redakcją Agatona Gillera, zeszyt III (Album Muzeum nar. w Rapperswylu). Rapperswyl, nakł. Muzeum, czcionkami W. Simona w Poznaniu, 1882, w 8ce, str. 221—348.

Życiorysy: A. Młockiego, M. Darowskiego, J. N. Janowskiego, Fr. Bobińskiego, A. Sk. Malczewskiego, Em. Bednarczyka, J. W. Mazurkiewicza, W. Milewskiego, A. Klimkiewicza, W. Smiatowskiego i E. Krasieckiego.

WILCZYŃSKI A. Na manowcach, dzieje zwykłego śmiertelnika, opowiedział . . . . autor Kłopotów starego komendanta. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. J. Ungra, 1882, w 8ce małej, str. 350. 1 rubel 50 kop.

WITKOWSKI G. J. dr. en méd. Le squelette et ses articulations. Paris, libr. Lauweryns, impr. Davy, 1882, w 8ce, str. 24.

WODZIŃSKI Konrad. O hodowaniu koni. Paryż, nakł. autora, druk. A. Zabieżyńskiego, Warszawa, Gebethner i Wolff, 1882, w 8ce, str. 131. 1 rubel.

ZABOROWSKI Stanisław. Orthographia seu modus recte scribendi et legendi polnicum idioma quam utilissimus. Kraków, imprimowano u Hallera, 1518, w 4ce, str. nl. 12.

Autografowano w Krakowie r. 1882 w 40 egzemplarzach.

ZALESKI Bronisław. Chełchowski Walerjan (życiorys). Kraków, nakł. i czcionkami druk. związkowej, 1882, w 8ce, str. 4.

Zbiór wiadomości statystycznych, odnoszących się do dóbr ziemskich obciążonych pożyczką Towarzystwa kredytowego ziemskiego w Królestwie polskiem, wydany staraniem naczelnych władz tegoż Towarzystwa. Warszawa, druk. Ziemkiewicza i W. Noakowskiego, 1881, fol., str. 2 nl., VII, 89, 247, 1 nl. i tablice. 5 rubli.

ZBYLITOWSKI Piotr Z. Z. Patricius (wierszem). Kraków, 1601, w 4ce, str. 20 nl.

Autografowane w Krakowie r. 1882 z jedynego znanego egzemplarza w bibliotece księcia Wł. Czetwertyńskiego w Milanowie.

Zeitschrift für Geschichte und Landeskunde der Provinz Posen, herausgegeben von Dr. Ch. Meyer, I Band 1 Heft. Posen, Selbstverlag, 1882, w 8ce, str. 176.

Treść: Nachricht von der Stadt Meseritz, von Zachert (str. 1—64); Geschichte der lutherischen Gemeinde der Stadt Posen, von Dr. M. Bär (str. 65—94); Johannes a Lasco, ein Reformator Polens, von Dr. M. Bär (str. 95—122); Die deutsche Bevölkerung der Provinz Posen gegenüber dem polnischen Aufstand im J. 1848, von Ch. Meyer (str. 123—144); Friedrich der Grosse und der Netzedistrikt, von Ch. Meyer (str. 145—16); Literarische Mittheilungen.

Ziarnka złote dla ciebie ojciec i matko, czyli skazówki dla rodziców i wszystkich, co w stanie małżeńskim żyją, i niektóre modlitwy. Wrocław, nakł. Fr. Goerlich, czcionkami R. Nischkowskiego, 1882, w 16ce, str. 36. 20 fenig.

ŻARSKI M. O świetle elektrycznym, wykład popularny (Odbitka z Tygodnia). Piotrków, druk. F. Bełchatowskiego, 1882, w 16ce małej, str. 2 nl. i 91. 25kop.

ŻEBRAWSKI T. Potrzeba, watek i układ Słownika polskiego. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 22.

KRONIKA.

= B. Opecia Żywot Pana Jezusa, w pięciu wydaniach wiotu XVI bibliograficznie opisał J. Przyborowski. Warszawa, 1882, w 4ce, str. 75 i 1 nl.

Monografia wysokiej wartości naukowej jednego z najpierwszych i najgruntowniejszych badaczy języka, literatury i bibliografii polskiej, o którym w życiorysie jego w warszawskim „Tygodniku ilustrowanym“, nr. 325 z 18 marca b. r., z powodu 25lecia jego zawodu pisarskiego, słusznie powiedziano, że „pod względem znajomości bibliografii polskiej, zwłaszcza w. XVI, wątpić można, czy znajdzie się ktoś u nas, mogący stanąć na równi z prof. Przyborowskim“. Sz. autor, przed laty bibliotekarz b. Szkoły głównej warszawskiej a obecnie bibliotekarz księgozbioru ordynacyi hr. Zamojskich w Warszawie, podzielił cenną pracę swoje po krótkich uwagach wstępnych na trzy obszerniejsze rozdziały: I. „Stosunek opracowania Opecia do dzieła św. Bonawentury“; II. „Opisanie wydań wieku XVI“; i III. „Różnice textów“. Wszystko też, co pisze najprzód w r. I o stosunku naszego Opecia do łacińskiego św. Bonawentury „Vita Christi“, wybor-ném zestawieniem i trzeźwością krytyczną nie pozostawia nic do życzenia, a wydało ten weale dla nauki pożądaný rezultat, że „dzieło Opecia nie jest prostym przekładem, ale raczej samodzielniém opracowaniem dzieła św. B.“. W r. II opisuje następnie Czciogodny Jubilat wydania w. XVI, wszystkie krakowskie, w porządku następującym: 1. wyd. Wietora, Hier. Spiczynskiego i Jana bakałarza z Koszyczek z r. 1522 in fol.; 2. wyd. Hallera, Unglera i Jana Sandeckiego z r. 1522 w 4ce; 3. wyd. Wietora „wtóre“ z r. 1538; 4. wyd. uszkodzone z czasu około r. 1541; i 5. wyd. uszkodzone mniej więcej z r. 1548. W r. III wreszcie zestawil mozolnie i nadzwyczaj starannie różnice textów tych wydań, z wyjątkiem edycyi Hallera z r. 1522, co jak słusznie zauważył, „nie będzie bez korzyści dla przyszłego wydawcy, któryby chciał Żywot wydać jako pomnik językowy w. XVI“. Rozdział ten ostatni uważamy też za prawdziwą i dobrze obmyślaną ozdobę całej pracy Sz. autora, i żałujemy tylko bardzo, że tak wytrawny znawca i krytyk „nie miał pod ręką wydania Hallera“ i także z tej edycyi różnic językowych zestawić nie mógł. Byłoby to zarazem uchroniło go od hipotezy, którą o wydaniu tém, znając je tylko z podobizny kilku kart

pierwszych, wypowiedział, w sposób zresztą bardzo ogólny, jakoby było w ogólności „drugiem“, „pierwszém“ zaś i wczesniejszym od niego edycya Wietora z r. 1522 in fol. Znajac z naoznego oglądania wyd. Hallera z r. 1522, znając także wydania Wietora i uszkodzone wydanie, znajdujące się w bibliotece im. Czartoryskich w Krakowie, które jest tylko zwykłym przedrukiem wydania Hallera z r. 1522, możemy dać Sz. autorowi zapewnienie, że hipoteza jego, do której zresztą, jak zauważaliśmy, nie wiele przywiązuje wagi, utrzymać się nie da, i że o tém zresztą sam wkrótce będzie się mógł przekonać, gdyż, o ile nam wiadomo, „Żywot“ Opecia w wydaniu Hallera z r. 1522, według egzemplarza nabytego przed czterema laty dla biblioteki im. Branickich w Suchej, w najbliższym już czasie pojawić się ma w podobiznie autografowanej. Nie wátpimy też dlatego ani na chwilę o przyszłej Czciogodnego Jubilata zgodzie z nami, że wydań Opecia, o ile dotychczas wysledzić się dało, było w XVI w. „siedem“ nie „pięć“, mianowicie: 1. z r. 1517 lub 1518 Hallera-Unglera-Sandekiego, dotychczas nie od-szukane lecz znane z przedmowy do edycyi następującej; 2. z r. 1522 H.-U.-Sandekiego; 3. Wietora-Spiczyńskiego i bakałarza z Koszyczek z r. 1522; 4. Unglera z roku mniej więcej 1528, w egzemplarzu uszkodzonym w bibliotece im. Czartoryskich; 5. Wietora z r. 1538; 6. i 7. uszkodzone krakowskie z lat mniej więcej 1541 i 1548. Nie wátpimy, pozwalamy to sobie jeszcze raz powtórzyć, ani na chwilę o tej zgodzie przyszłej, opartej na faktach, a tymczasem pospieszamy Czciogodnemu Jubilatowi za tę jego gruntowną i od początku do końca, z wyjątkiem ogólnej hipotezy co do wydania Hallera z r. 1522, ściśle krytyczną i naukową pracę, którą uważamy za bardzo pożądaný i cenny przyczynek do ubogiej naszej literatury bibliograficznej, wypowiedzieć publicznie nasze szczere podziękowanie, a razem w roku jego jubileuszowym złożyć mu z naszej strony serdeczne życzenia wszelkich pomyślności: Obyś nam zasłużony mężu na pożytek nauki żył jak najdłużej!

= Catalog No 72 des antiquarischen Bucherlagers von J. Jolowicz, Buchhandlung und Antiquariat in Posen: Deutsche Literatur. Posen, 1882, w 8ce, str. 62.

Nowy Kat. dobrze znanego czytelnikom naszym księgarza i antykwarza w Pozna-

niu. Obejmuje 1863 dzieł i broszur z literatury niemieckiej, podzielonych w sposób następujący: I. Geschichte der deutschen Literatur im Allgemeinen; II. Deutsche Sprache und Literatur von den frühesten Zeiten bis c. 1500; III. Von 1500 bis Mitte des 18ten Jahrhunderts; IV. Deutsche Literatur von der Mitte des 18ten Jahrh. bis zur Gegenwart; V. Übersetzungen. — Dodajemy ponownie, że pan J. swoje Kat. na żądanie posyła „gratis i franco“.

= **Catalogue des volumes existant en double à la bibliothèque publique à Wilna, deuxième cahier.** Wilna, 1882, w 8ca, str. 3 nl. i 266.

Zeszyt pierwszy Kat. dubletów biblioteki wileńskiej, przeznaczonych na wyprzedaż i zamianę, wyszedł przed rokiem, i zawierał tylko druki treści teologicznej, razem nrów 4113. Obecnie wcale dobrze zredagowany i wydany zeszyt drugi mieści w sobie dublety od nr 4114—9685, podzielone na następujące działy: II. Historia, III. Philosophia, IV. Philologia, V. Jurisprudentia, VI. Mathematica, VII. Historia naturalis, VIII. Medicina, IX. Technologia, X. Litteratura, XI. Artes, XII. Militaria, XIII. Oeconomia, XIV. Sociologia, XV. Enciclopedia. W każdym zaś dziale ułożone są druki abecadłowo podług języków: 1. „na łacińskim języku“, 2. „na polskim j.“, 3. „na niemieckim j.“, 4. „na francuzkoms j.“, 5. „na italskim j.“, a w niektórych także 6. „na angijskim j.“ i 7. „na gollandskom j.“. Najwięcej, jak się spodziewać można było, znajdujemy nrów w oddziałach „na polskim języku“ i „na łacińskim j.“, prawie wszystkie dawnych naszych drukarń plody typograficzne, wileńskie, berdyczowskie, poczajowskie i inne, dzisiaj już rzadkie i poszukiwane. W krótkiej w trzech językach, po rosyjsku, po francusku i po niemiecku napisanej przedmowie, oświadcza Sz. zarząd biblioteki, że niebawem wyjdzie jeszcze trzeci zeszyt Kat. dubletów, który zawierać będzie czasopisma, broszury, pisma ulotne, panegiryki i tym podobny — jak Sz. zarząd, składając tym razem hołd prawdzie, dodaje — „cienny materiał dla historii Litwy i Polski, i osobieno oddzielnych polskich i rusko-litowskich dworjanskich rodow“.

= **Katalog czytelnicy J. Jeleńskiego.** Warszawa, 1882, w 8ca małej, str. 2 nl. i 143.

Wydany w formie wcale wzorowej dla wygody i potrzeby wypożyczających książki w czytelnicy pana J. w Warszawie, przy ul. Nowy świat nr. 4, liczy Kat. przeszło 2000 dzieł, podzielonych na: Dzieła naukowe; Beletrystykę; Czytelnicy dla dzieci; Dzieła rosyjskie; Dz. francuskie;

Książki francuskie dla dzieci; i Dz. angielskie. W każdym oddziale idą książki abecadłowo według autorów, między którymi wcale piękny i pożądany wybór. Już samo umieszczenie na czele Kat. polskich „Dz. el naukowych“, razem 354, między nimi kilkanaście najnowszych z r. 1881, świadczy wymownie i chlubnie, że właściciel czytelnicy, pan J., nie uważa zakładu swego za czysto kupiecki, ale pojmuje zadanie czytelnicy ze stanowiska wyższego, i dlatego obok przyjemnej także poważniejszą strawą duchową czytelników swoich żywić uważa sobie za obowiązek.

= **Katalog czytelnicy polskiej księgarni M. Neudinga.** Warszawa, 1882, w 16ca, str. 51.

Abecadłowo urządzony Kat. obejmuje razem 911 dzieł polskich, przeważnie powieści i utworów poetycznych, które wypożyczać można w czytelnicy pana N. w Warszawie, przy ul. Rynarskiej nr. 6. Wybór między nimi wcale obfity i dobry, samych n. p. powieści J. I. Kraszewskiego 130 w 250 tomach, a stosunkowo niemało utworów i innych naszych lepszych pisarzy. Do czytania tylko Koehanowskiego widać, że nie jest przygotowana szersza publiczność w Warszawie, kiedy ani jednego wydania dzieł jego w czytelnicy pana N. nie znajdujemy.

= **Katalog jęwrejskich knig iz tip. I. Goldmana.** Warszawa, 1882, w 16ca, str. 8.

Druków 100, wszystkich tytuły przytoczone tylko po hebrajsku.

= **Verzeichniss No XX** alter und neuer, zum Theil seltener und werthvoller Bücher über Russland, Polen und die Ostsee-provinzen, welche zu den beigesetzten Preisen vorrätig sind bei N. Kymel, Buch- und Antiquariatshandlung in Riga. Riga, 1882, w 8ca, str. 113.

Dzieł i broszur 2600, przeważnie z dziedziny historii, geografii, lingwistyki i umiejętności prawnych.

= **Biblioteka Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu** wzrosła w ciągu r. 1881/82 o: 366 dzieł w 541 tomach, 308 zeszytach i 361 broszurach, o 129 map, 13 portretów, 314 rycin, 1 album widoków, 10 manuskryptów i „paczkę“ autografów. Ogólnego stanu biblioteki nie podaje świeżo wydane „Sprawozdanie“ z czynności Tow. od 1 kwietnia 1881 do 1 kwietnia 1882 r.

= **Cio od książek rosyjskich**, drukowanych za granicą, z wyjątkiem sprowadzanych dla zakładów naukowych, ma być zaprowadzone w cesarstwie rosyjskim.

= **Drukarnia nowa w Warszawie**, Nowy świat 46, otworzył przed miesiącem p. Ign. Zawiszewski.

= **Gutenberg**, ojciec sztuki drukarskiej, był: „jak nowsze badania stwierdziły, Czechem, i zwał się Janem z Kutnej hory“! Tak twierdzi całkiem seryo autor mowy z 23 maja, ofiarowanej braciom Czechom p. t. „Udział Czechów w rozwoju oświaty i nauki lekarskiej w dawniej Polsce“ (str. 10 i 21). Powiada też, że już Korzynnna, Jezuita czeski z przeszłego wieku, to utrzymywał, a „badania późniejsze stwierdziły, iż znakomity wynalazca druku jest niesłusznie przez Niemców przyswojony, gdyż należał do narodowości czeskiej“. A psik! Na zdrowie! Badania stwierdziły?

= **Hiperprodukcją inteligencji** w Galicyi, pusty frazes, stworzony bez potrzeby w nieszcześnie jakiejś godzinie, nazwano świeżo w toczącej się właśnie w dziennikach i osobnych broszurach polemice o „znamionach Stańczyków“, z grecka nieco łagodniej „hipertrofią“ inteligencji. Wolne żarty łacińskie czy greckie, ale jak wobec ostatniego spisu ludności, który wykazał, że w Galicyi na 6 000 000 mieszkańców zaledwie 11·21% umie czytać i pisać, 7·51% tylko czyta, a 81·28% ani czytać ani pisać nie umie, posadzać ją o nadmiar inteligencji, nie pojmujemy. Spytajcie się zresztą panowie księgarzy galicyjskich, najwłaściwszych w tym względzie sędziów, ile się rozechodzi w Galicyi książek i pism naukowych i literackich, ile modlitewników i kalendarzy, ile podręczników szkolnych, a przekonacie się snadnie, że w Galicyi, dzwigającej się zaledwie z ciemności egipskich, obecnie jeszcze o istnieniu jakiejś takiej inteligencji — a inteligencya przecież stoja narody i społeczeństwa — mowy być nie może.

= **Dr. K. Hoszowski**, b. senator a obecnie radny m. Krakowa, zdawał 1 czerwca na posiedzeniu Rady miejskiej sprawę z dalszej czynności komisji archiwalnej około uporządkowania dawnego archiwum miejskiego: „ulożono i datami oznaczono resztę akt luźnych w liczbie 1300 sztuk, i przygotowano i porządkiem lat ułożono 2400 kartek, mających służyć do zrobienia spisu inwentarycznego ksiąg dotąd uporządkowanych“. Podał także do wiadomości Rady, że „archiwum otrzymało od kasy miejskiej księgę pergaminową, w srebro okuta, obejmująca listę radców miejskich od r. 1363—1802“.

= **J. N. Janowskiego**, ostatniego bibliotekarza b. Towarzystwa przyjaciół nauk warszawskiego, treściwy życiorys zamieścił raperswylski „Wieniec pamiątkowy“ w świeżo wydanym 3cim zeszytce, str. 286—303. Czcigodny Jubilat, który przed kilkoma laty darował bibliotece Jagiellońskiej bar-

dzo znaczny zbiór druków swoich i rękopisów, urodził się — jak w biografii tej czytamy — 17 maja r. 1803 we wsi Kopniskach pod Częstochową, został przy końcu r. 1828 bibliotekarzem Towarzystwa, obecnie zaś, złamany wiekiem i kalectwem, przebywa w Juvisy pod Paryżem.

= **Pan Kl. Kantecki**, konserwator zbiorów Towarzystwa przyj. nauk poznańskiego, na walnem zebraniu Tow. dnia 4 czerwca zdawał sprawę o stanie zbiorów Tow., a w szczególności jego biblioteki, ogłoszona w „Kuryerze poznańskim“, nr. 129 z 8 czerwca, powtórzoną także przez inne pisma codzienne. „Za najważniejsze zadanie swoje, co już czytelnikom naszym wiadomo, uważa Sz. bibliotekarz „skatalogowanie biblioteki, aby jak najprędzej mogła być oddana na użytek publiczny“. A w dalszym ciągu oświadczył, że „ma nadzieję do końca roku uporządkować całą bibliotekę, i już w jesieni, t. j. z dniem 1 października, otworzyć czystemu dla członków Tow. i szerszej publiczności, przynajmniej trzy razy tygodniowo“. Zamilowanie przedmiotu, rutynowana znajomość rzeczy i znana rzutkość w pracy, której pan K. już tyle złożył dowodów, upoważniają nas do wypowiedzenia nadziei, że Sz. bibliotekarz zapowiedź swoje, tyle pożądaną pod każdym względem, która i Tow. zasług nowych i nauee korzyści niemało przysporzyć może, w rzeczy samej w tak stosunkowo krótkim czasie w życie wprowadzić zdoła.

= **Konkurs Akademii umiejętności** w Krakowie im. dra Wł. Kretkowskiego na temat z algebry i z geometrii, nagroda 1000 franków i 500 fr., termin do końca grudnia r. 1883.

= **Konkurs Koła literacko-artystycznego** w Krakowie: „Życiorys Adama Mickiewicza“ w objętości 10—12 arkuszy druku, nagroda 500 zlr. i 15% od sprzedanych egzemplarzy, termin do 1 kwietnia r. 1883.

= **Konkurs Towarzystwa historyczno-literackiego** w Paryżu im. J. U. Niemcewicza: „Jakim zmianom uległo sejmowanie polskie od pierwszych dokładniej znanych sejmów, 1548, aż do zagęszczającej się praktyki liberi veto w wieku XVII? czy i jakie starania zdały do jego naprawy? co jej przeszkadzało?“, nagroda 1 800 franków, albo 1·200 fr. i 600 fr., termin do 15 lutego r. 1884.

= **Księgarnia St. Giejsztora** w Warszawie drukuje „Katalog dzieł“ przeważnie dawnych z zakresu historyi prawa i literatury polskiej, obejmujący około 3·500 nrów.

= **Księgarnię** ludową otworzył pan J. Mayzner w mieście Raciążu w Płockiem.

= **I. Kukuljević**, uczoney bibliograf chorwacki, wydał w Zagrzebiu „Dodatak k bibliografiji hrvatskoj“, w 8cc, str. VI i 32.

= **Modlitewnik Zygmunta I**, pergaminowy rękopis polski z pierwszej połowy w. XVI p. t. „Szczyt duszny“, znajdujący się obecnie w bibliotece Uniwersytetu monachijskiego, opisany bibliograficznie r. 1874 przez prof. dra J. Łepkowskiego w „Rozprawach“ Wydziału filologicznego Akademii umiejętności (I str. 113—118), zamierzał — jak się dowiadujemy — skopiować w całości i ogłosić drukiem w wydawnictwach Akademii młody nasz i utalentowany lingwista, dr. J. Hanusz, bawiący właśnie za granicą na naukach, i w tym celu udawał się umyślnie do Monachium. Zarząd jednakowoż biblioteki tamtejszej oparł się temu, „Modlitewnika“ w całości skopiować nie pozwolił, i tylko zgodził się na to, żeby pan H. obejrzał go i niektóre sobie z niego wypisy poczynił. Fakt w każdym razie godny łam skromnej naszej kroniki bibliograficznej, i notujemy go też dlatego tutaj krótko w całej jego nagomości.

= **Ognisko polskie** w Pradze czeskiej — według sprawozdania, ogłoszonego w piśmiech codziennych — składa się obecnie z 45 członków czynnych, biblioteka zaś jego liczy przeszło 120 tomów dzieł najcenniejszych.

= **Podatku** do c. k. kas austriackich, w krajach reprezentowanych w wiedeńskiej Radzie państwa, wpłynęło w ciągu 1881 roku: tytułem stempla dziennikarskiego 930:367 zlr., za kalendarze 153:250 zlr., razem więc zaledwie milion guldenów z nieznaczną nadwyżką.

= **Rękopisy polskie** w król. bibliotece publicznej w Monachium: 1. „Modlitewnik królowej Marysienki, jeden z najpiękniejszych polskich rękopisów pergaminowych i na papierze“, in fol.; 2. „Inwentarz szkatuły księcia JMP. Krzysztofa Radziwiła, hetmana poln. W. ks. lit.“, z r. 1631. Do-

nosi o nich po króćce korespondent z Monachium do krakowskiego „Przeglądu akademickiego“, zeszyt II str. 123.

= **Risinius** czyli „Ricinius“, zwany zazwyczaj Piotrem „Rysińskim“, autor najstarszego opisu Częstochowy: „Historia imaginis Mariae in Claro monte Czestochoviae“, i kilku innych wierszy i dziełek, drukowanych r. 1523 i 1524 w Krakowie, pisał się także po łacinie „Ridzinus“. Pokazuje się to z pracy uczonego profesora wrocławskiego, dra Baucha: „Über das Leben des Humanisten A. Nigger“, umieszczonej w tomie XVI wydawnictwa „Zeitschrift des Vereins für Geschichte und Alterthum Schlesiens“, który też z tej przyczyny nazywa go „der krakauer Gelehrte Petrus Ridzinski“ (str. 192).

= **Turcy** w Konstantynopolu zamierzają — jak wieść niesie — połączyć razem istniejących tam obecnie 45 prywatnych księgozbiorów, liczących około 70.000 dzieł, przeważnie arabskich i perskich, i utworzyć z nich na wniosek ministerium oświaty: wielką „osmańską bibliotekę narodową“, któraby była przystępną także dla cudzoziemców.

= **Wiadomości bibliograficzne** warszawskie, wydawane przez p. T. Paprockiego, których już cztery zeszyty mamy pod ręką, wierne swemu programowi, wcale korzystnie przedstawiają się dotychczas. Oprócz „Bibliografii książek“, przeważnie oryginalnej, znajdujący się w nich oddział p. n. „Bibliografia czasopism“, prowadzony ze starannością, posunięty prawie do drobiazgowości, pięknie bardzo świadczy o skrzętności i zapobiegliwości i prawdziwie żelaznej pracy Sz. kolegi naszego. W dziale krytycznym i literackim umieściły Wiad. dotychczas także kilka ważniejszych artykułów, jak „Biblioteka umiejętności prawnych“, „Zbiory archiwalne św. p. L. Zielińskiego we Lwowie“ i początek życiorysu „Józefa Przybrowskiego“. Widoczny zresztą w każdym nrze rozwój Wiad. szczerze nas cieszy, i życzymy im też dlatego i nadal z całego serca wszelkich pomyślności.

Kuryerek z najświeższymi nowościami.

W ostatniej chwili donoszą jeszcze o wyjściu świeżo z pod prasy: BRANDOWSKA H. Ign. Czerwiakowski. Poznań, W. Simon. — HEURICH J. Przewodnik dla stolarzy, wyd. trzecie. Warszawa, Gebethner i Wolff. 1 rs. 20 kop. — LEWANDOWSKA St. z Z. Urszulanki w Polsce. Poznań, M. Leitgeber. — MINKOWIECKI E. Spis bibliograficzny pamiętników. Kraków, druk. Ancezyca i Sp. — POL W. Mohort, z ilustr. J. Kossaka, zes. 1. Lwów, H. Altenberg. — POWODOWSKI H. ks. Żywot Tom. Zielińskiego. Poznań. — ŚWIEŻAWSKI i WENDA. Materiały do dziejów farmacji w Polsce. Warszawa. — TOMKOWICZ St. dr. Z wieku Stanisława Augusta. Kraków, G. Gebethner i Sp. 75 cnt. — OSIECKI J. ks. Historia cudownego obrazu na Jasnój górze. Częstochowa. 20 kop.

OGŁOSZENIA.

Biblioteka Towarzystwa przyj. nauk w Poznaniu, ul. Młyńska 35,
poszukuje książki: Lernet, De peste. Lipsiae, 1814.

KURYER POZNAŃSKI.

Wychodzi w Poznaniu codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni świątecznych. Przedpłata kwartalna wynosi 9 marek 15 fenigów, w Austrii i Węgrzech 6 guldenów, we Francyi, Belgii, Szwajcaryi i Włoszech 18 franków, w innych krajach z doliczeniem odnośnego portoryum. Cena inseratów od wiersza drobnego siedmiolamowego 15 fen., reklamy 30 fen., tłumaczenie na język polski bezpłatnie.

Księgarnia J. UNGRA w PETERSBURGU, plac Kazański 7:

KALENDARZ PETERSBURSKI

„**GWIAZDA**“ na rok 1883

wyjdzie z pod prasy w październiku 1882 r.

Wszelkiego rodzaju ogłoszenia przyjmują się do dnia 1 września 1882 r. po cenie: 12 rs. za całą, 7 rs. za pół, 3 rs. 50 kop. za ćwierć strony.

KŁOSY, czasopismo ilustrowane tygodniowe, wydawane przez S. Lewentala w Warszawie. Prenumerata kwartalna: 2 rs., z przesyłką 3 rs.; w Krakowie 3 złr. 30 ent., z przes. 4 złr.; we Lwowie 3 złr. 60 ent., z przes. 4 złr. 40 ent.; w Poznaniu z przes. 2½ talara.

Treść nrów 882—885 z 25. maja — 15 czerwca 1882: Żonaty bez żony, powieść, przez St. Sobieskiego (882, dok.); Z pieśni Jana K. (882); Kawiarnie praskie, przez E. Jelinka (882); Antoni J. Szabrański, wspomnienie pośmiertne, przez Al. Kraushara (882); J. W. Draper, przez K. (882); Nadmiemen, przez W. N. J. (882); Kościół w Irkucku (882); Tradycje kodeńskie, opowiadanie z lat 1790—1792, przez Kaj. Kraszewskiego (883—885); Fragmenty wiosenne, przez M. Konopnicką (883); Longfellow, szkice literackie, przez dra A. Zippera (883—884); Wystawa szkiców w Warszawie (883); Jan Nep. Jaśkowski, wspomnienie pośmiertne, przez Ad. Pługa (883); Listy z za Niemna, przez Z. Kościłkowską (883—885); Sztuka polska na wystawie paryskiej, przez Nekandę (883); Sfinx afrykański (884, 885); Słynni szachiści (884); Wierszyk albumowy Ad. Mickiewicza dotąd w druku nieznanym, przez M. Dubieckiego (884); Bartłomiej Estabon Murillo, przez H. Struvego (885); Kamienica nr. 56 na Starem mieście, przez W. P. (885); Paweł Sobowski, przez Ad. Pługa (885); Korespondencya z Wiednia (882); Korespondencya e Lwowa (882); Listy J. I. Kraszewskiego (883); Korespondencya z Krakowa (884); Przegląd teatralny, przez K. Kaszewskiego; Przegląd polityczny; Przegląd teracki, przez K. Kaszewskiego i S. K.; Przegląd artystyczny, przez H. Struvego; Wiadomości z pola literatury, nauki i sztuki; Pokłosie, przez Quisa; Dodatek: E. Łeksteina Klaudyusze, przez Jaskółkę.

Nowe dzieła

otrzymane na skład główny przez księgarnię

G. Gebethnera i Spółki

W KRAKOWIE:

- ELIASZ Walery. Nowy ilustrowany przewodnik do Tatr i Pienin, z 22 ilustracjami. W ozdobnej oprawie 1 zhr. 70 ent.
- GORZKOWSKI Maryan. O artystycznych czynnościach Jana Matejki, począwszy od lat jego najmłodszych t. j. od r. 1850 aż do końca r. 1881, z dodaniem niektórych szczegółów do tegoż okresu odnoszących się. 1 zhr.
- KORZON Tadeusz. Wewnętrzne dzieje Polski za Stanisława Augusta (1764—1794), badania historyczne ze stanowiska ekonomicznego i administracyjnego, tom I. 4 zhr.
- Listy z Ameryki, pisane do rodziny, przez N. L. W oprawie 60 ent.
- MATUSIAK Szymon. Z pieśni i opowiadań Lasowiaków. 30 ent.
Treść: Nazwa Lasowiaków. II. Wzmianki bóstw sławiańskich w pieśniach i zabobonach Lasowiaków. III. Dodatek do „Historii polskiej w opowiadaniu ludu“.
- Milicya dawna krakowska, przez J. L., z portretem Michała Mądrzykowskiego. 30 ent.
- MORAWSKI Adam. Matka chrześcijańska ukochanym dzieckom, według najcelniejszych mistrzów ułożone. 2 zhr. 50 ent.
- OSSOWSKI Godfryd. Jaskinie gór naszych i wypadki osiągnięte z ich badań, z ilustracjami. 1 zhr. 35 ent.
- SOKOŁOWSKI Maryan. Wystawa obrazów dawnych mistrzów, urządzona na rzecz Towarzystwa dobroczynności w Sukiennicach krakowskich w marcu 1882 r. 75 ent.
- Spis obrazów, znajdujących się na wystawie, urządzonej na rzecz Towarzystwa dobroczynności krakowskiego w sali górnej w Sukiennicach w marcu 1882, wydanie drugie uzupełnione. 25 ent.
- SZUJSKI Józef. List otwarty do Leona Bilińskiego z przyczyny broszury jego p. t. Znamiona polityki narodowej i krajowej t. z. Stańczyków. 25 ent.
- ZALEŃSKI Stanisław ks. Misye w Persyi w XVII i XVIII wieku pod protektoratem Polski, szkic historyczny. 75 ent.
- ZARAŃSKI Stanisław. Nowy organ dydaktyki według metody Bakona. 2 zhr.

Nakłady Spółki wydawniczej księgarzy

W WARSZAWIE:

POWIEŚCI HISTORYCZNE

J. I. Kraszewskiego.

I. Stara baśń, powieść z IX wieku, 3 tomy. 3 rs. II. Lubonie, powieść z X wieku, 2 tomy. 2 rs. III. Bracia Zmartwychwstańcy, powieść z czasów Chrobrego, 3 tomy. 3 rs. IV. Masław, powieść z XI wieku, 2 tomy. 2 rs. V. Boleszyce, powieść z czasów Bolesława Szczodrego, 2 tomy. 2 rs. VI. Królwscy synowie, powieść z czasów Władysława Hermana i Krzywoustego, 4 tomy. 4 rs. VII. Historia prawdziwa o Petru Właście, którego zwano Duninem, opowiadanie hist. z XII wieku, 2 t. 2 rs. VIII. Stach z Konar, powieść historyczna z czasów Kazimierza Sprawiedliwego, 4 tomy. 4 rs.	IX. Waligóra, powieść historyczna z czasów Leszka Białego, 3 tomy. 3 rs. X. Syn Jazdona, powieść historyczna z czasów Bolesława Wstydlwego i Leszka Czarnego, 3 tomy. 3 rs. XI. Pogrobek, powieść z czasów Przemysławowskich, 2 tomy. 2 rs. XII. Kraków za Łokietka, powieść historyczna, 2 tomy. 2 rs. XIII. Jelita, legenda herbowa z r. 1311, 2 tomy. 2 rs. XIV. Król chłopów, czasy Kazimierza Wielkiego, 4 tomy. 4 rs. XV. Białe księżę, czasy Ludwika węgierskiego, 3 tomy. 3 rs. XVI. Semko, czasy bezkrólewia po Ludwiku, Jagiełło i Jadwiga, 3 tomy (pod prasą).

Dwanaście odczytów popularnych:

1. BLUNTSCHLI J. C. dr. Założenie Unii amerykańskiej w r. 1787.
  2. BOHN H. Znaczenie i wartość szczepienia ospy ochronnej.
  3. CLAUS C. Pszczoły, przełożył W. Stępowski.
  4. COHN Ferd. dr. Światło i życie, przełożył B. Znatowicz.
  5. HELMHOLTZ Hermann dr. O stosunku nauk przyrodzonych do ogółu wiedzy, przełożył Stanisław Kramsztyk.
  6. MÜLLER A. Jak powstały pierwotne istoty organiczne i jak z nich następnie wytworzały się gatunki.
  7. OPPENHEIMER Z. dr. Wpływ klimatu na człowieka.
  8. PERTY Maxymilian. O parazytyzmie w naturze organicznej.
  9. SCHMOLLER Gustaw. O wynikach statystyki zaludnienia i obyczajów.
  10. VIRCHOW Rudolf. Pierwotne ludy Europy.
  11. — Pokarmy i artykuły spożywcze.
  12. WALDBRÜHL Wilhelm. Wiara w czary wobec badań przyrodniczych.
- Cena wszystkich razem 1 rs. 50 kop., pojedynczo po 15 kop.

SPÓŁKA WYDAWNICZA KSIĘGARZY W WARSZAWIE:

Gebethner & Wolf — Michał Glücksberg — Maurycy Orgelbrand — Gustaw Sennewald — Edward Wende.

NAJNOWSZE WYDAWNICTWA KSIĘGARNI
Gebethnera i Wolffa w Warszawie:

FRYDERYK CHOPIN,

życie — listy — dzieła,
 przez **MAURYCEGO KARASOWSKIEGO.**
 2 tomy. — Cena 3 rs. = 4 zlr.

~~~~~  
 Dr. **ANTONI J. ....**

**OPOWIADANIA HISTORYCZNE,**

serya IIIcia, 2 tomy. — Cena 3 ruble = 4 zlr.

**Ostatnie lata Witolda,**

studjum z dziejów intrygi dyplomatycznej,  
 przez **ANTONIEGO PROCHASKĘ.**  
 Cena 2 rs. 50 kop. = 3 zlr. 20 cnt.

**NA TUŁACTWIE,**

obrazy współczesne, przez **J. I. KRASZEWSKIEGO.**  
 Trzy tomy w jednym. — Cena 1 rs. 50 kop. = 2 zlr.

~~~~~  
WŁADYSŁAWA hr. KOZIEBRODZKIEGO

KOMEDYE JEDNOAKTOWE,

serya pierwsza:
 Miłe złego początki. Zawierucha. W jesieni. Po ślubie. Stryj przyjechał.
 Wydanie nowe, przejrzone przez autora. — 2 rs. = 2 zlr. 60 cnt.

~~~~~  
**NA MANOWCACH,**

dzieje zwykłego śmiertelnika,  
 opowiedział **A. WILCZYŃSKI**, autor „Kłopotów starego komendanta“.  
 Cena 1 rs. 50 kop. = 2 zlr.

~~~~~  
RADY DLA MŁODYCH MEŻATEK,

napisał dr. **JAN STELLA-SAWICKI**, inspektor szpitali w Galicyi.
 Wydanie drugie.
 Cena exempl. broszuowanego 75 kop. = 1 zlr. W oprawie płóciennój 1 rs. 20 kop. =
 1 zlr. 60 cnt. W oprawie płóciennój z brzegami złożonymi 1 rs. 50 kop. = 2 zlr.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny dr. **Władysław Wisłocki.**